

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Fasciculus XLV. Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

FASCICULUS XLV.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 4. Regum, in quibus describitur Consilium Ochozia à Beelzebub petatum, militum ab Ochozia ad Eliam missorum interitus. Raptus Elia in Cœlum, divisio aquarum per Elisæum, pœna peccatorum huic Prophetae illudentium.

Considera 1. **H**orrendum illud supplicium, quò missos ab Ochozia Rege milites affecit Cœlum cap. 1. dum ad Imperium Eliæ ultor ignis descendens omnes contempserat. Non dispar supplicium manet eos, qui vel proprio motu, vel aliorum imperio injurias non verentur inferre Sacerdotibus, quos quidem velut Eliam cum militibus illis vocant *Homines Dei*, & *altissimi Ministros*, attamen vilissimorum instar scurrarum quâ verbis quâ factis tractant. S. Cyprianus comminatoria Christi verba: qui dixerit fratri suo: *fatue, reus erit Gehenna &c.* Matth. 5. ponderans ait: quomodo possunt censuram Dei altissimi evadere, qui talia ingerunt non tantum fratribus sed & Sacerdotibus, quibus honor tantus de Dei Dignitate conceditur, ut in ipsis contemptis ipse contemptus esse censeatur. Gravem hanc Dei censuram Ozias Rex 3. Reg. 13. qui minari ausus Azariæ & allis Sacerdotibus se increpantibus, leprâ percussus est. Jeroboam 3. Reg. 13. extendens manum contra Prophetam Domini, cum jubens apprehendi, illam exaruisse vidit. Euthimius quidam, ut refert Baron, ad an. 380. domo in proximo conducta, & paratò curru per integrum expectabat annum, ut occasionem nactus, Ambrosium veheret in exilium, ad hoc scelus à Justina Imperatrice instigatus. Evolutò autem anno Talionis pœnam sensit, in exilium deportatus, Ambrosio ipsum Viaticò prosequente. Eòdem annò cum Ambrosius sua sederet in cathedra, & una de Arianis Virginibus tribunal conscendens, eum apprehensò vestimentò niteretur ad partem mulierum trahere, ab ipsis cadendum, & ex Ecclesia pellendum, alterò die obiit, ab Ambrosio, nolen-

nolente malum pro malo reddere, ad sepulchrum usque deducta. Nil refero de Macedonio Hæreticorum fautore, qui Ambrosium aliquando ab ingressu Prætorii excludens, cum postea confugeret ad Ecclesiam, apertis januis aditum reperire non potuit. Talibus exemplis, ut opinor, inductus Basilius Imperator, tantum honorem & Reverentiam, quin & obedientiam Sacerdotibus præstari voluit, ut Filium suum seriis hisce hortaretur verbis: *Honor, qui Sacerdotibus defertur, ad Deum refertur, & sicut Ministros tuos in honore haberi justum est, ita & propter Deum Sacerdotes ejus magnificare Sanctum.* Basilius ut ætate, ita & reverentia erga Sacerdotium præcedens Constantinus M. Imperator: oblatos sibi in Nicæno Concilio libellos, de vitiis Sacerdotum tractantes, legere recusavit, inquit: *Sacerdotum vitia non sunt Populo aperienda, ne in inde causâ offendiculi acceptâ licenter peccare aggrediatur.* Dicebat pariter: se Sacerdotem sceleri operam dantem si cerneret, regali Purpurâ contecturum. Alexander M. etsi veræ fidei expertus esset, falsorum Deorum Cultui addictus, attamen Josephô teste lib. 11. antiquitat. cum haberet sibi obvium Sacerdotem Jaddo, Pontificali ornatu vestitum, summa cum veneratione eum excepit gratiose annuens omnibus ejus petitis. At dicit nonnullus sæcularium, plurimos Sacerdotum modernò tempore reperiri, homines de infima plebe natos, & hinc honoris indignos. Reponet eis S. Chrysostr. homil. 3. in 2. Corinth. *etiamsi simus indigni: Legati tamen quicumque illi fuerint, propter Legationis Dignitatem multum honorem consequuntur.* Amasias Aegypti Rex de plebe natales trahens, quando sensit parum honoris sibi hac de causa deferri, jussit catinum aureum sibi afferri, in quo ipse & convivæ priusquam regali accumbebant mensæ, pedes lavabant. Dein ex catino aureo mandavit Idolum confici, publico exponendum Cultui in Altari primario. Utque viditi, certatim populos ad cultum Idoli hujus conflue e, eosdem alloquens dixit: scitisne, ex qua materia Idolum hoc fabricatum sit? utique ex catino, lavandis pedum sordibus prius destinato? sim parentibus ergo licet humilibus in lucem editus, supremus tamen mihi debetur honor, tanquam homini in Regem assumpto. Ita Herodot lib. 3. Haud aliter de sacerdotibus ex plebe natis discurre Christiane Lector. Supplicio igitur impij Ochoziæ & aliorum deterritus, quâ verbis, quâ factis honorem Sacerdotibus debitum non denega, considerans: quâ Reverentiâ salutet Eliam quinquagenarius tertius, à Rege ad ipsum missus v. 13. cap. cit. dum asserit de illo S. Script. *qui cum venisset, curvavit genua coram Elia &c.*

Con-

Considera 2. Eliam igneò curru ex hoc Mundo abductum, veri- N.303.
 tatem illius adagii: *qualis vita, finis ita.* suò probare exemplò. Quam-
 diu Elias hîc viatorem egit, ignis erat, & verbum ejus quasi sacula ardebat
 Ecclef. 48. Atque hinc, qui instar ignis vixerat, è vita hac in igne ave-
 hi debuit, S. Ambros. in ultimo vitæ suæ puncto constitutus, cùm
 cerneret alios deplorare discessum suum, talibûs eos legitur animasse
 verbis: *non sic vixi, ut pudeat ultrâ vos inter vivere, sed nec mori timeo &c.*
 S. Laurent. Justin. jamjam abiturus: *abite,* inquiebat domesticis la-
 crymantibus, *abite hinc cum vestris lacrymis, tempus lætitiæ est non lacrymarum.*
Pudeat vos, mortem timere: cùm Dominus noster Jesus Christus, in cujus conspe-
ctu decumbo, propter nos in cruce decumbere voluerit. Hanc diem semper ob ocu-
los habui. Tu scis Domine Jesu! Surius 8. Janu. S. Hilarius in latrones
 lapsus, & interrogatus: an mortis metu afficeretur? ociùs retulit Mau-
 riliò teste lib. 5. *Mori non timet, qui semper mori paratus est.* Sicut aqua
 saporem contrahit terræ, quam transit, fluens sulphurea aut falsa, si
 tali qualitate affectam repererit terram: ita mors saporem vitæ in-
 duit. Hinc optimè asserit S. Bonavent. Serm. 2. Dom. 15. Pentec.
Nihil in homine moritur, quod in eo antea non vixit: unde manus mea, pes meus,
& alia membra, quæ in me non vivunt, in morte in me mori non possunt. Sic in
Domino moritur, quicumque est membrum Domini per fidem & amorem. Nullus
in eo moritur, qui non vixit in eo. Scholasticos inter fuerat olim in con-
 troverfiam deducta quæstio: quid sit mors? ubi in varias itum est
 sententias, respondente Saphocle: mortem esse ultimum morborum
 medicum, utpote quæ omnibus corporum infirmitatibus finem im-
 ponat. Aliter censuit Sotades, asserens: mortem esse mortalium
 omnium portum. Credebat enim, nos omnes in hac vita haud ali-
 ter, quàm in mari turbido jactari, & mille procellis concuti, à quibus
 per solam mortem in tuto ponamur. Tertuliano placuit mortem
 vocare ultimam quæstionem omnium: is enim æstimaverat, vitam
 nostram esse simillimam scholæ, in qua varias quæstiones moveri &
 motas discuti necessum sit, quas inter difficillima ipsa mors, utpote
 quam declinare nullus Philosopher Aristoteles suam quoque decla-
 turus mentem, mortem nominat: terribilium omnium terribilissi-
 mum. Limitat verò opinionem istam S. Augustinus lib. de civit. Dei
 dicens: *Mors mala putanda non est, quam bona vita præcessit.* Sicque appo-
 sitè ad nostrum loquitur propositum, sentiens nobiscum, mortem
 esse

esse *echonem* vitæ, illis haud dubiè summè terribilem, qui vitam duxissent virtuti dissonam, suavem verò illis, quorum vita bonos mores & virtutum actus resonasset. Posteriolem hujus nostræ sententiæ partem probavere exempla præcedentia: primam verò demonstrabunt sequentia. Antiochus per omnia scelera, maximè verò per tyrannicam crudelitatem & superbiam in vita sua vagatus, teste S. Scripturâ 2. Machab. 9. *Pessimè percussus &c. peregrè in montibus miserabilè obitu est vitâ sanctus.* Herodes Rex, cujus scelestam vitam nemo nescit, Act. 12. *consumptus à vermibus, expiravit.* Quis ergò (ut alia Scripturæ exempla silentio involvam) præfatæ non subscribat sententiæ? placeat unum aliud recentius audire, quod Londini in Anglia obtigit Annò 1596. eò tempore lethali correptus morbò, ægrè ultimum trahebat Spiritum Baro de Hounsden, Reginae Elisabethæ à consiliis. Hic paucis ante obitum diebùs horrendum spectaculum suis sensit objectum oculis. Intuebatur nempe complures ejusdem consilii Anglicani Senatores, quos Engelgrav, in luce Evangel. p. 2. D. 3. Advent. §. 1. ex ordine descriptos affert, ego autem brevitatis studiosus nunc taceo. Intuebatur inquam eos, igneis togis circumdatos, quos paulò ante noverat mortuos. Nec suffecerat, illum hòc aspectu terreri, quin & terreri debuit tremendò auditu. Illi enim ei nuntium deferebant; futurum perbrevis, ut eorum asseclam inter pœnas infernales ageret. Jubeant adhæc, ut par nuntium Guilielmo Cæcilio thesaurario intimet. Hæc omnia uti contingerant, invisentibus se enarravit Baro de Hounsden, ingenti terrore percussus. Erat inter illos, qui Baronem convenerant nobilis quædam scœmina, quæ de tali spectaculo certior reddi cupiens, ab illo intellexit: verissimà illa omnia & oculis & auribus suis objecta esse, ac proin de salute sua conclamatum. Cumque illa instaret: nihilnè spei aut remedii superesset? respondit, aliud non suppetere, nisi ut excogitetur modus & via, quâ Sacerdos orthodoxæ fidei ad se accessum habeat: conscientia dicente, extra Ecclesiam salvari neminem. Hæc prolocutus, horrendum vociferabatur, & nullum veræ pœnitentiæ signum præferens, vitam quam inter vitia egerat miserrima clausit morte. Talibùs exemplis non parum teritus exclamabis Christiane Lector cum Balaam: *moriatur anima mea morte Justorum!* at carèbit vox votumque istud optatò effectu, si dum vivis, non vivas vitâ Justorum. Planè non discedes cum *Elia* igneus, si vixeris aquæ instar frigidus aut tepidus. Esto igitur in vita tua sollicitus

citus cum Elifæo discipulo Eliæ, ut ambules juxta spiritum tibi desuper datum. Divide patientiæ palliō undas tribulationum, quæ tibi occurrunt in hac vita mortali. Sale bonorum operum & meritum amaram mortis corporeæ memoriam salias, & illa dulcorabitur. Non cures, si pietati & simplicitati tuæ à perversis hujus mundi pueris (ut hîc Elifæo obrigit) illudatur. Sentiant illi vindictam Dei, ab infernalibus urfis lacerandi.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 3. 4. & 5. lib. 4. Regum, in quibus describitur Jorami & sociorum expeditio in Moab. Moabi factum in mactato filio. Multiplicatio Olei per Elifæum, & resuscitatio mortuorum, Naaman leprosi curatio, & conversio. Giezi Simonia & lepra.

Considera I. **T**orum genus humanum à tribus juratissimis hostibus, N. 304. carne, Mundo & Dæmone cinctum, ceu alterum Regem Moab à tribus hostibus in extremas angustias redactum esse, ut nullus superfuert fugæ salutique locus: horrendâ enim clade per primum protoparentis delictum periisset totum; nî Pater æternus Moabi factum imitatus, primogenitum filium suum obtulisset in Holocaustum, exclamans apud Isiam cap. 53. *Propter scelus populi mei percussi eum.* Ex quo tempore facta est indignatio magna in hostibus, loquar verbis S. Script. citati capitis; & recesserunt ab eo, & reversi sunt in terram suam &c. quin imò non tantum ad extrema salutis venerat genus humanum, sed jam actu instar pueris Sunamitidis ob calorem concupiscentiæ, quò caput illius, Adamus videlicet scientiam divinam appetens, laboraverat, jam mortuum fuerat: Sed hem! verbum Patris hominem extinctum ut redderet vitæ gratiæ, Elifæum egit, primò mittens Giezi, nempe Ministros suos, viros Sanctitate & Miraculorum donò clarissimos, qui baculum Sacræ Doctrinæ imponerent spiritua-liter mortuo, & eum revocarent ad vitam gratiæ. *At non erat vox, neque sensus cap. 4. v. 31.* Tandem ergo Deus assumptâ carne Elifæum indutus, ingrediebatur Domum hujus Mundi, & incumbens super puerum mortuum calefecit eum Doctrinâ suâ, & revixit. *In Elifæo inquit S. Ambros. Epist. 17. Figura Domini processit, qui projecit se, ut mortuum erigeret, in quo Symbolum est: quòd nobis Christus commortuus sit, ut no-*

G g g

bis

bis resurgeret. Projecit se itaque usque ad nostram Christus fragilitatem, ut nos erigeret. Projecit se, non cecidit, sed erexit consortem. ò Christiane tam infligge cœlestis Elisæi considerans beneficium, imitare gratissimam Sunamitidem, faciens cœnaculum parvum in domo pectoris tui, in quo ei omnia ministres, ad debitum ejus Cultum necessaria. En! quam largum se offerat Ille, si te in ejus Ministerio sedulum instar Sunamitidis repererit. Asserit namque v. 13. citati cap. *Quid vis, ut faciam tibi?* auferet sterilitatem animæ tuæ, quâ hætenus laborâsti in generandis piorum operum filiis: & licet in pravīs habitibus jam penè senueris, fecunditatem virtutum tamen impertietur tibi.

N. 305. *Considera 2.* Multos Christianorum imitari Naaman Syrum, qui à peccati lepra purgandi, dum audiunt: hoc fieri non posse, nisi lavent se in aquis pœnitentiæ, sinceram deponendò confessionem, instar illius Syri recedunt indignabundi. Verùm auscultent tales consilio, Naaman Syro à suis servis dato v. 13. citati cap. dicentibus ibidem: *Pater! etsi rem grandem tibi dixisset Propheta, certè facere debueras: quanto magis, quia nunc dixit tibi, lavare, & mundaberis?* si ad obtinendam peccatorum veniam, ad excutiendum Dæmonis jugum, ad fugiendum æternos ignes necesse foret, peregrinari Jerosolymam, nudis pedibus ire Romam, integris annis latitare in spelunca, in jejunio & cilicio totam vitam transigere &c. certè facere deberemus. Quanto magis obsecundandum Ecclesiæ, quæ peccatori leproso assertit: *lavare per sinceram peccatorum confessionem & mundaberis?* ò quam felicem se crederet ille, qui omni spe vitæ destitutus, à medicis desertus, audiret ab homine noviter adventante: sanaberis, si fueris morbum tuum alteri, ad strictissimum silentium obligato, confessus. Hæc planè ipsissima est Sacramenti pœnitentiæ prærogativa, in qua confessio fit ad salutem, & detegere compunctò corde crimen, est lethalem excussisse morbum. Exclamat igitur S. Chrysost. Homil. 20 in Genes. *Num grave aliquod & molestum à nobis requirit Deus? contritionem vult cordis, compunctionem mentis, confessionem ruine: non solum largitur vulnerum curam, & à peccatis mundos ostendit; sed & eum, qui antea innumeris peccatorum sarcinis gravabatur, justum efficit, quàm celerrimè curat.* Quare Christiane Lector, accede Jordanem Sacramenti pœnitentiæ juxta sermonem viri Dei, & erit anima tua teste S. Scripturâ hîc v. 14. instar animæ pueri parvuli. Formes adhæc efficac propositum cum Naaman Syro, ut dicas cum eo v. 17. ibidem: *Non faciet ultra servus tuus Holocaustum aut Victimam*

man

nam Dñs alienis, nisi Domino &c. Fuge munera, quæ tibi Mundus offert; aliàs instar Giezi lepra peccati ocius adhærebit tibi.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 6. & 7. lib. 4. Regum, in quibus describitur mira securis in aquam prolapsa revocatio. Revelatio consiliorum à Syriis initorum, eorumque excacatio. Vaticinium Elisei de amona copia tempore famis in Samaria, increduli Ducis pena &c.

Considera 1. **Q**UOD sicut lignum ad Elisei mandatum de profun- N.306.
do aquæ securim extraxerit, ita corpus Christiani
hominis discreto jejuniò per quadragesimale tempus maceratum, ani-
mam de profundo vitiorum & malarum passionum ad virtutis stu-
dium attollat. Rectè ergò asserit Doctor Angel. 2. quæst. 147. 2.
Assumitur abstinentia ad hoc, ut mens liberius eleuetur ad sublimia contemplanda.
& Hugo de S. Vict. tom. 3. ait: *est magni momenti abstinentia, quâ pur-*
gantur vitia, impetratur venia, possidetur gratia, reparatur innocentia, arcana pa-
tescunt elevata homini caelestia. De S. Aldegunde ex regia stirpe Abbatis-
Malbodiensi narratur 30. Janu. in ejus vita apud Lipeolum: quòd
Dominò revelante viderit quòdam tempore humani generis hostem,
sortem suam horrendum in modum deplorantem, qui causam hujus
à sancta rogatus responsò dederit: *Ideo se tristari, quòd cerneret filios Adæ*
in eas Cæli Sedes magnò numero ascendere, unde ipse cum suis exularet. Hæc
si ullò tempore totius anni causam lamentandi Dæmon habet, habet
vel maxime illam jejunii quadragesimalis tempore, quò juxta Evan-
gelium, Dominicâ primâ legi solitum, ejectus è Domiciliis suis im-
mundus spiritus ambulat per loca arida, & quærens requiem non in-
venit; eat tunc ad domos saltatorias, nullum reperiet, qui ei saltibus
inserviat. Pergat tunc ad popinas, non reperiet, qui Baccho & Cereri
tempus impendat. Videbit econtra omnes ad Tempia confluere,
peccata plangere, pro venia supplicare, orationibus continuò insistere.
Nòrunt fideles verba S. Hieron. dicentis: *Tales diligit milites Christus, qui*
jejuniis vacant, quare? quia in jejunio victoria est, & in victoria triumphus.
Sciunt hominem jejunio deditum, etsi innumeris valletur tentatio-
num hostibus, audire tamen verba Elisei quibus Ipse à Syris olim
circumdatus, servum suum animavit asserens v. 16. citati cap. *Noli*

G g g 2

metue-

metuere, plures enim nobiscum sunt, quàm cum illis; nam teste Petrò Navarrà jejunium scimus esse Dei arcem, Christi castrum, murum Spiritùs Sancti, vexillum fidei, castitatis signum, sanctitatis trophæum. Jejunium inordinatos appetitus & passiones percutit cæcitate, ut ad objecta illicita se nequeant effundere. Quin imò coguntur cum Syris Elisæum quærentibus captos se dare Spiritui, non ausuri imposterum instar Latronum Syriæ venire in terram Israël, in animam videlicet Deo servientem, ut in ea prædas agant.

N.307. *Considera 2.* Hominem illum, qui cap. 7. v. 3. Elisæum in summa fame Samariæ copiosam annonam promittentem, irridere ausus fuerat, meritò à Propheta talibùs inuasum esse verbis: *Videbis oculis tuis, & inde non comedes.* Talis homo typum gerit Christianorum illorum, qui in sacris concionibus multa audiunt de excellentia Panis Eucharistici, ad spiritualem animæ refectioem perquam necessarij; hæc tamen verba nihili ducunt, donec in extremis vitæ constituti; dum cuperent hóc ferculò refici, ejusdem obtinendi copiam non assequuntur, vel celerè morte præventi, vel Ministris destituti, qui panem hunc eis tunc porrigant. Ex quo dein sequitur, eos in Tartaro æternam famem perpeti *ut canes.* Olim Israëlita rebelles in deserto exclamaverant Num. 21. *Nauseat anima nostra super cibo isto levissimo, sed ignitis cessere in prædam, ut ab illis percussi meritas darent temeritatis suæ pœnas.* Longè verò deterius supplicium illos exspectat, qui non figuram tantùm, sed figuratum Ipsum dum viverent, nauseabant; hinc optimè admonet Dionys. Chartus. in hunc locum Numeri scribens: *Non nobis vertatur in nauseam panis cœlestis refectio spiritualis; alioquin Deo justissimè permittente invadent, intoxicabunt nos serpentes igniti, passiones mortiferae, tela nequissimi spiritus infernales.* Si quis ægrotantium eò devenerit, ut gravem panis nauseam patiat, indicium facit Medicis, lethali se morbò affectum; nam communis eorum docet sententia, omnem nauseam esse malam, panis autem pessimam. Haud aliter dixerim de Christiano spiritualiter ægrotante. Is sanè periculoso laborat morbò, si vel præcepta jejunia, vel dandas eleemosinas invitus suscipit; at si demum eò devenerit, ut etiam cœlestem fastidire panem inceperit, jam quasi certum mortis æternæ de se dabit indicium, ut testatur spiritualium Medicorum Princêps Christus Joan. 6. asserens: *Nisi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Experietur talis, quod expertus est teste S. Scri-

ptur

pturâ Dux ille, qui panes ab Elisæo hîc promissos per contemptum nauſeaverat, hunc enim v. 17. citati cap. Conculcavit turba in introitu porta, & mortuus est juxta sermonem viri Dei. Quare ò Christiane! obsecunda verbis S. August. tract. 2. in Joan. dicentis: *Fiant fideles Corpus Christi, si volunt vivere de Spiritu Christi. De Spiritu Christi non vivit, nisi corpus Christi. Vis & tu vivere de Spiritu Christi? in corpore esto Christi.* Licet juratissimi animæ tuæ hostes Caro, Mundus & Dæmon te instar Samaria obſideant, ad deditionem tamen te ne utiquam compellent: sed cogentur instar Syrorum fugam arripere, spolia ingentiorum tibi hîc pane reſecto relinquentes, quibûs ditatus aliquando cœlestem ingredieris Samariam.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 8. 9. & 10. lib. 4. Regum, in quibus describitur Fletus Elisei. Vaticinium de ſavitia Hazæelis. Inauguratio Jehu, ejus Vindicta ad Mandatum Dei de Domo Achab & Jezabel sumpta &c.

Considera 1. **Q**uemlibet peccatorem, dum tristissimam crucifixi N. 308. Salvatoris faciem & sanguineas sudantem lacrymas cum aliqua cordis compassione intuetur, uti posse eisdem verbis, quibus Elisæum tristem & lacrymantem cap. 8. compellavit *Azæel*, dicens: *Quare Dominus meus flet?* & talis homo audiet quæculosas Christi voces, non multum dispares illis, quibus *Azæeli* respondit *Elisæus* asserens: *quia scio, quæ factururus sis filiis Israël mala.* ò Christiane! uberes mihi Crucifixo extorquet lacrymas ingratitude tua, utpote qui tot beneficiorum à me acceptorum immemor, per repetita scelera mihi & Electis meis eris tam sæpè injurius. Ego erga te me gessi instar solis fulgidissimi, ut te vaporem terrenum ex nihilo per creationem eductum, per sacrum baptismum à sordibus originalis peccati ablutum, per veram fidem illuminatum, æternæ gloriæ facerem capacem, & tu ò ingratiſſimè! eris per millena crimina meum fulgorem obscuraturus. Quot barbarorum sunt, qui ob paucula peccata, per errorem aut ignorantiam commissa inter infernales gemunt poenas, & tibi toties per malitiam peccanti tam gratiosè pepercit oculus meus, veniamque indulſit: nec tamen inde permotus, antiqua repetes crimina, ut me per illa de novo Crucis affigas? cogita: quot hominum in extre-

ma vagentur paupertate, bellorum injuriâ è patria expulsi, & tu rerum omnium copiâ abundans, inter patrios lares lætos agis dies; hoc tamen beneficium tanti apud te non est ponderis, ut vel ab unico te deterreat peccato? accedis loca, in quibus te frequenter castitatis jacturam subiisse nôsti. Vix verbulô offensus in mille scommata, blasphemias aut juramenta erumpis. Alienis bonis inhiare non desinis, cum iniquo Achaz ablata reddere tardas, nullatenus imitans Regem, qui teste S. Scripturâ v. 6. hujus capit. mandaverat: omnia restitui feminæ illi, cujus filium Elisæus revocaverat ad vitam. Nil dicam de tua immisericordia in pauperes, de invidia in consodales &c. Non mireris igitur, si in te compleatur illa S. Augustini sententia, in Manuali c. 18. dicentis: *Ingratitudo est radix totius mali spiritualis & ventus quidam desiccans, & exurens omne Bonum: obstruens fontem Domine Misericordie tue super hominem.*

N.309. Considera 2. Quomodo Jehu Dei gratiâ in Regem evehctus, & juxta divinum imperium scelera Domûs Achab vindicans, Ipsemet in se divinam provocaverit vindictam, dum cap. 1. Oseæ dicitur: *Adhuc modicum tempus, & visitabo sanguinem Jezraël super Domum Jehu.* Causam vindictæ hujus meritò inquires, non dubius; Jehu plus præmii, quam pœnæ promeritum esse? verùm respondet Rubertus in Oseam scribens: quia non veraciter zelo Dei paruit, sed propriæ cupiditati, ut regnaret super omnia, servivit &c. ita plurimi Magnatum Christianorum in actionibus suis illâ tantum lege ducuntur, quam proprium interesse præscribit, de cœlesti Regno non solliciti, dummodò securè possideant terrestre. Non absque speciali, & ad propositum nostrum accommodò Mysterio Nabuchodonosor statuam, quam crexerat, primò adorari voluit à Principibus & Satrapis, antequam illi genua flecterent cives aut rustici, qui tamen plerumque Principes & Magnates in divino cultu solent præcedere, longè illis maturius surgendò & convolando ad Tempia. Noverat enim Rex iste; Primates citius contra omne rationis & conscientie dictamen inanimatæ statuae divinos honores esse impensuros, quam negatò talî cultu periculum subituros perdendæ Dignitatis & fortunæ. Noverat quoque hanc Principum indolem & regnandi libidinem Constantius Imperator Arrianus: & hinc S. Hilariô teste plurimos Catholicorum non per minas & suppliciorum violentias, sed per oblatos honores, aut auferendos, quos jam possederant, in suam traxit sententiam. Afferit ergo

go

go præfatus Doctor: *Pugnamus contra persecutorem sævitem, qui non tradit carceri ad libertatem, sed intra Palatium honorat ad servitutem.* Christiane Lector, nonne illorum unus es, de quibus pulcherrimè discurret S. Ambros. lib. 3. supra Lucam dicens: sæpè quos vitia nulla delectant, quos nulla potuit movere luxuria, nulla avaritia subruere, facit ambitio criminosos: habet enim forenses gratiam domesticum periculum; ut dominetur aliis, priùs servit, curvatur obsequiò, ut honore donetur, & dum vult esse sublimior, fit demissior. Sunt honorum culmina, quæ stolidè forsan appetis, illa altior fenestra, ex qua prospexit Jezabel, visura ingredientem Jehu v. 31. cap. citati: sed ociùs abinde præcipitata, canibus in escam cessit. Hæc omnia considerans, si Dignitatem quæris & honoris gradum altiolem, quære talem in Cœlis, ex quo deijci in æternum nequeas.

FASCICULUS XLVI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 10. & 11. lib. 4. Regum, in quibus describitur Vindicta in Achabitis fratres & Baalitis exercita. Ambitio Athalia occidentis Nepotes, ut sola imperet: Joâ tamen neci subductò & à Jozada inaugurato.

Considera I. **N**OVUM triumphandi modum, quem cap. 10. de- N. 310. scribunt SS. Pagina, dum memorant: abscissa capita septuaginta filiorum Achab posita esse in cophinis. Nonne enim ad majorem pompam conduxisset, isthæc capita præpilatis affixa hastis ostentasse Populo, quàm tantum ea vasibus intulisse, ad uvas è vinea efferendas destinatis? verùm si ad priora parum reflectimus, in quibus docuit S. Historia violentam Tyrannidem, quam avarus Achab in Naboth propter vineam exercuit, causam Mysterio plenam colligimus, dicturi cum S. Chrysofomò Homil.